

F. t. l. vedr. retsplejeloven og retsafgiftsloven

3.6.2.1. Særlige krav til bistandsadvokater

Strafferetsplejeudvalget overvejede i betænkning nr. 1458/2005 om forbedring af voldtægtssofres retsstilling, om der burde stilles særlige kvalifikationskrav til de advokater, der beskikkes som bistandsadvokat for forurettede i voldtægtssager. Strafferetsplejeudvalget fandt ikke, at der burde stilles krav om en særlig uddannelse.

I betænkning nr. 1485/2006 anfører udvalget på linje hermed, at der ikke i almindelighed er grundlag for at ændre den gældende ordning med hensyn til rekruttering mv. af bistandsadvokater. Der bør således efter udvalgets opfattelse ikke stilles særlige kvalifikationskrav til de advokater, der beskikkes som bistandsadvokater.

Der henvises til betænkningens kapitel 4, afsnit 4.3.4.1.

Justitsministeriet kan tilslutte sig Strafferetsplejeudvalgets synspunkter.

3.6.2.2. Området for beskikkelse af en bistandsadvokat

Strafferetsplejeudvalget har overvejet, om der er behov for at udvide den gældende ordning med bistandsadvokat således, at der også i sager om andre straffelovsovertrædelser end dem, der er omfattet af retsplejelovens § 741 a, stk. 1, kan beskikkes en bistandsadvokat.

Udvalget finder som udgangspunkt ikke, at der er behov for en sådan udvidelse. Opregningen af straffelovsovertrædelser i retsplejelovens § 741 a, stk. 1, omfatter efter udvalgets opfattelse de tilfælde, hvor der i almindelighed vil være et behov for at kunne beskikke en bistandsadvokat.

Udvalget finder imidlertid, at der må antages at være tilfælde, hvor en forurettet efter omstændighederne har behov for at få en bistandsadvokat beskikket, selv om lovertrædelser har en anden karakter end de overtrædelser, der er opregnet i den gældende § 741 a, hvor der typisk er behov for bistandsadvokat.

Udvalget foreslår derfor, at der som supplement til de gældende regler om beskikkelse af bistandsadvokat indføres en bestemmelse, hvorefter retten, når særlige omstændigheder taler for det, kan beskikke en bistandsadvokat for forurettede. Det bør i de nævnte tilfælde ikke nødvendigvis være afgørende, om lovertrædelser er af en bestemt type, men derimod om de konkrete forhold i sagen fører til, at forurettede bør have adgang til bistandsadvokat. Det kan f.eks. være tilfældet i visse sager om grovere chikane, hvor forurettede er blevet truet og har været udsat for hærverk eller lignende, eller i visse sager om afpresning efter

straffelovens § 281. Desuden kan der ifølge udvalget tænkes tilfælde, hvor forurettedes personlige forhold helt undtagelsesvis – uanset sagens karakter i øvrigt – i sig selv kan begrunde, at der beskikkes en bistandsadvokat.

Det anføres af udvalget, at den foreslåede udvidelse af adgangen til at beskikke en bistandsadvokat for den forurettede vil få et meget begrænset anvendelsesområde ved siden af retsplejelovens § 995 a, stk. 1.

Forurettede kan også vælge at antage en advokat. Efter den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 741 c, stk. 4, har en advokat, der er antaget af den forurettede for egen regning, kun i de i § 741 a, stk. 1, nævnte sager samme beføjelser som en beskikket bistandsadvokat. Udvalget finder, at disse beføjelser for advokaten bør gælde i alle sagstyper, hvor forurettede selv har antaget en advokat til at bistå sig.

Der henvises til betænkningens kapitel 4, afsnit 4.3.4.2.

Justitsministeriet er enig i Strafferetsplejeudvalgets synspunkter og forslag, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse med udvalgets lovudkast.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 6 og nr. 9 (retsplejelovens § 741 a, stk. 4, og § 741 c, stk. 5) og bemærkningerne hertil.

3.6.2.3. Obligatorisk beskikkelse

Strafferetsplejeudvalget overvejede i forbindelse med betænkning nr. 1458/2005 om forbedring af voldtægtssofres retsstilling spørgsmålet om obligatorisk beskikkelse. Udvalget fandt, at det hverken var rimeligt eller hensigtsmæssigt, at en forurettet, der på fuldt oplyst grundlag ikke ønsker det, skal påtvinges en bistandsadvokat. Udvalget fandt imidlertid, at forurettede i voldtægtssager oftest ville have behov for en bistandsadvokat. Udvalget foreslog derfor en regel, hvorefter beskikkelse af bistandsadvokat for forurettede i voldtægtssager skulle ske automatisk, medmindre den forurettede frabad sig det, jf. den gældende retsplejelovs § 741 a, stk. 2.

Strafferetsplejeudvalget finder fortsat ikke, at det vil være rimeligt eller hensigtsmæssigt at påtvinge forurettede en bistandsadvokat ud over tilfælde omfattet af den gældende retsplejelovs § 741 a, stk. 4, hvorefter politiet kan anmode om, at der beskikkes en bistandsadvokat for forurettede under efterforskningen.

Strafferetsplejeudvalget finder heller ikke, at der er behov for at udvide området for den nye bestemmelse i retsplejelovens § 741 a, stk. 2, om automatisk beskikkelse, medmindre forurettede fravælger det. Udvalget bemærker i den forbindelse, at politiet som nævnt, hvis det skønner det nødvendigt, kan anmode